

DIONIČKO DRUŠTVO

Pojam dioničkog društva

- trgovačko društvo u kojemu članovi (dioničari) sudjeluju s ulozima u temeljnome kapitalu podijeljenom na dionice
- dioničko društvo može imati i samo jednog dioničara
- dioničari ne odgovaraju za obveze društva

Osnivači

- osnivači društva su dioničari koji usvoje statut
- iznimno, kod sukcesivnog osnivanja osnivači su i dioničari čiji ulozi nisu u novcu, iako ne sudjeluju u usvajanju statuta
- statut društva mora usvojiti najmanje jedna osoba

Temeljni kapital

- temeljni kapital i dionice glase na nominalne iznose izražene u valuti RH

Najniži nominalni iznos temeljnog kapitala

- protuvrijednost od 200 000,00 kn, s time da taj iznos mora biti izražen cijelim brojem koji je višekratnik broja sto

Najniži nominalni iznos dionice

- najniži nominalni iznos dionice je 10,00 kn, s time da taj iznos mora biti izražen cijelim brojem koji je višekratnik broja deset
- ništava je dionica čiji je nominalni iznos manji od gore definiranog iznosa
- izdavatelji takvih dionica solidarno odgovaraju imateljima za štetu koja im je pričinjena izdavanjem dionica
- dionica je nedjeljiva (prisilna odredba!)

Iznos za koji se izdaju dionice

- dionice se ne mogu izdati za iznos koji je manji od najnižeg iznosa temeljnoga kapitala utvrđenog ZTD-om
- dionice se ne mogu izdati za iznos koji je niži od nominalnog iznosa
- dopušteno je izdavanje dionica za viši iznos

DIONICE

Dionice koje glase na ime

- dionice mogu glasiti na ime
- Ako se dionica izdaje prije uplate punog iznosa za koji se izdaje, iznos djelomične uplate mora se naznačiti na ispravi o dionici, a ako se dionica izdaje kao nematerijalizirani vrijednosni papir, upisati na računu vrijednosnih papira u kompjutorskom sustavu zakonom ovlaštene pravne osobe na kojem je dionica elektronički zapisana.

Privremenice

- dioničarima se prije potpune uplate dionica mogu izdati potvrde o udjelima (privremenice)
- privremenice moraju glasiti na ime
- na privremenice primjenjuju se odredbe o najnižem nominalnom iznosu dionica (10,00 kn)

Redovne i povlaštene dionice

- po sadržaju prava koja daju dionice mogu biti redovne i povlaštene
- **redovne** dionice imatelju daju:
 - 1) pravo glasa u glavnoj skupštini društva
 - 2) pravo na isplatu dijela dobiti društva (dividenda),
 - 3) pravo na isplatu dijela ostatka likvidacijske, odnosno stečajne mase društva
- **povlaštene dionice** su dionice koje imatelju daju neka povlaštena prava, npr.:
 - pravo na dividendu u unaprijed utvrđenom novčanom iznosu ili u postotku od nominalnog iznosa dionice,
 - pravo prvenstva pri isplati dividende, isplati ostatka likvidacijske, odnosno stečajne mase i druga prava u skladu sa zakonom i statutom društva

- povlaštena dionica može biti kumulativna i participativna.
- **Kumulativna povlaštena dionica** daje imatelju dionice, u skladu s odlukom o izdavanju dionica, pravo naplate kumuliranih neisplaćenih dividendi prije isplate dividendi imateljima redovnih dionica
- **Participativna povlaštena dionica** daje imatelju dionice, u skladu s odlukom o izdavanju dionica, pravo da pored određene dividende naplati i dividendu koja pripada imateljima redovnih dionica

Rodovi dionica

- dionice koje daju ista prava čine rod dionica

Pravo glasa

- svaka dionica daje **pravo glasa** u skupštini društva
- **bez prava glasa** mogu se izdati samo povlaštene dionice
- ukupni nominalni iznos dionica bez prava glasa ne može prijeći polovinu iznosa temeljnoga kapitala društva
- zabranjeno je izdavanje dionica koje za isti nominalni iznos daju različito pravo glasa u skupštini društva

Dijelovi isprave o dionici

- isprava o dionici sastoji se od tri dijela
- Prvi dio, plašt dionice, mora sadržavati:
 - 1) oznaku da je dionica i njezin nominalni iznos,
 - 2) oznaku roda dionice,
 - 3) tvrtku i sjedište izdavatelja dionice,
 - 4) tvrtku, odnosno ime osobe na koju glasi dionica,
 - 5) datum izdavanja i broj dionice,
 - 6) faksimil potpisa statutom ovlaštenih osoba izdavatelja dionice.
- Drugi dio isprave o dionici je kuponski arak za naplatu dividendi, svaki kupon za naplatu dividende mora sadržavati ove sastojke:
 - 1) redni broj kupona za naplatu dividende,
 - 2) broj dionice na koju se kupon odnosi na temelju koje se isplaćuje dividenda,
 - 3) tvrtku izdavatelja dionice,
 - 4) faksimil potpisa statutom ovlaštenih osoba izdavatelja dionice.
- Treći dio dionice je talon s kojim imatelj dionice ostvaruje pravo na nove kuponske arke ako su iskorišteni svi kuponi za isplatu dividende. Talon mora sadržavati broj dionice na koju se odnosi.

- materijalizirane i nematerijalizirane dionice
- nematerijalizirana dionica – zabilježena elektronskim zapisom na računu vrijednosnih papira u kompjutorskom sustavu Središnje depozitarne agencije (SDA),
- materijalizirana dionica - izdana je isprava o dionici
- bez obzira na medij u kojem je iskazana dionica je vrijednosni papir
- U ZTD-u ne postoji obveza društva da izda isprave o dionicama, društvo samo odlučuje da li će i kada izdati isprave o dionicama
- Izdavanje isprava o dionicama određuje se statutom društva

Dionice zabilježene elektronskim zapisima

- Nematerijalizirani vrijednosni papiri (odredba unesena Zakonom o izdavanju i prometu vrijednosnih papira), novim Zakonom o tržištu vrijednosnih papira (NN 83/02 i 138/06) dionica se smatra vrijednosnim papirom bez obzira na medij u kojem je izdana
- Dionica u nematerijaliziranom obliku je onda kad je ona u obliku elektroničkog zapisa na računu vrijednosnih papira u kompjutorskom sustavu SDA,
- dionice koje nisu zabilježene u kompjutorskom sustavu SDA nemaju karakteristike vrijednosnog papira

- U vrijeme donošenja ZTD-a na snazi je bio Zakon o vrijednosnim papirima koji je dionicu odredio kao vrijednosni papir, sada dionicu određuje kao vrijednosni papir Zakon o tržištu vrijednosnih papira
- nematerijalizirana dionica može biti samo ukoliko je zapisana na računu vrijednosnih papira koji se vodi u kompjutorskom sustavu SDA, ona se može izdati samo ako je privatnim izdavanjem za nju izdana isprava o dionici u skladu s ZTD-om
- prava iz nematerijalizirane dionice stječu se prijenosom s računa nematerijaliziranih vrijednosnih papira prenositelja, na račun nematerijaliziranih vrijednosnih papira stjecatelja, na temelju valjanog pravnog posla
- nematerijalizirani vrijednosni papiri vode se na računima nematerijaliziranih vrijednosnih papira po vrstama, rodovima, količinama, stvarnim pravima i njihovim nositeljima

Registar dionica

- dionice se upisuju u registar dionica društva s oznakom imena, prebivališta, odnosno tvrtke i sjedišta imatelja dionica, ako je društvo izdalo dionice bez nominalnog iznosa njihov broj, a ako je riječ o dionicama s nominalnim iznosima njihov broj i nominalni iznos
- u društvu vrijedi kao dioničar samo onaj tko je upisan u registru dionica
- ako je društvo izdalo dionice u nematerijaliziranom obliku, mjerodavno je stanje na računu dioničara kojeg za dionice društva vodi zakonom za to ovlaštena pravna osoba (SDA)
- ako je netko po mišljenju društva neopravdano upisan u knjizi dionica kao dioničar, društvo može brisati upis samo onda ako je prije toga o tome obavijestio dioničara i dalo mu primjereni rok za prigovor

Središnja depozitarna agencija (SDA)

SDA je dioničko društvo koje jedino u Republici Hrvatskoj obavlja poslove depozitorija nematerijaliziranih vrijednosnih papira te poslove prijeboja i namire sklopljenih transakcija s tim papirima, a može obavljati i druge poslove u vezi s nematerijaliziranim vrijednosnim papirima

SDA ima obvezu da obavještava:

- izdavatelje nematerijaliziranih vrijednosnih papira o papirima koje su izdali i njihovim imateljima
- vlasnike računa nematerijaliziranih vrijednosnih papira o promjenama na tim računima
- članove Agencije o bitnim podacima o poslovima s nematerijaliziranim vrijednosnim papirima koje su poduzeli za svoj račun ili za račun nalogodavca

SDA dostavlja Hrvatskoj agenciji za nadzor (HANFA) mjesečno izvješće o svom radu.

SDA mora učiniti dostupnim javnosti podatke o identitetu 10 najvećih imatelja bilo kojeg vrijednosnog papira, a izdavatelji su dužni obavijestiti SDA o svim promjenama koje se odnose na te papire i ostvarenja prava iz njih

OSNIVANJE D.D.

Usvajanje statuta

- izjave osnivača o usvajanju statuta daju se u ispravi koja se sastavlja kod javnog bilježnika
- punomoćnici moraju imati punomoć ovjerenu od javnog bilježnika
- u ispravi se moraju navesti:
 - 1) osnivači i njihova prebivališta,
 - 2) nominalni iznos dionica, iznos za koji se izdaju i, ako se izdaju dionice više rodova, rod dionica koje preuzima svaki dioničar,
 - 3) uplaćeni iznos temeljnoga kapitala,
 - 4) izjava osnivača da prihvaćaju statut.

- statut društva mora sadržavati odredbe o:
 - 1) tvrtki i sjedištu društva,
 - 2) predmetu poslovanja,
 - 3) iznosu temeljnoga kapitala,
 - 4) nominalnim iznosima dionica i broju, ako se izdaju dionice više rodova, rodu dionica i broju dionica svakoga roda,
 - 5) tome izdaju li se dionice koje glase na donositelja ili koje glase na ime,
 - 6) broju članova uprave i nadzornog odbora,
 - 7) načinu i obliku objave priopćenja društva,
 - 8) vremenu trajanja i prestanku društva.

- statut može sadržavati odredbe koje odstupaju od odredbi ZTD samo kada je to u ZTD izričito određeno
- ako to nije izričito isključeno Zakonom, statutom se mogu urediti i druga pitanja

Objava podataka i priopćenja društva

- ako je zakonom ili statutom određeno da se objavljuju podaci i priopćenja društva, oni se objavljuju u “Narodnim novinama” RH
- statutom se može odrediti da se podaci i priopćenja društva objavljuju i u drugim javnim glasilima

Ulaganje stvari i prava, preuzimanje stvari

- ako dioničari uplaćuju uloge tako da nominalni iznos dionica, odnosno veći iznos za koji se one izdaju ne uplaćuju u novcu (ulaganje stvari i prava), ili ako društvo preuzima postojeće ili buduće stvari ili imovinska prava (preuzimanje stvari i prava), u statutu se moraju utvrditi stvar ili imovinsko pravo koje se ulaže ili preuzima, osoba od koje društvo stječe stvar ili pravo i nominalni iznos dionice koje treba dati za ulaganje ili naknada koju treba dati za preuzimanje stvari ili prava. Ako društvo treba preuzeti stvar ili imovinsko pravo za koje se plaća naknada što je treba proračunati ulogu dioničara, to se smatra ulaganjem stvari, odnosno prava.
- uložiti ili preuzeti mogu se samo stvari ili imovinska prava kojima se može utvrditi gospodarska vrijednost. Obveza da se pružaju usluge ne može biti predmetom ulaganja ni preuzimanja stvari, odnosno prava.

I. SIMULTANO OSNIVANJE DRUŠTVA

- osnivači osnivaju društvo preuzimanjem svih dionica društva, usvajanjem i potpisivanjem statuta te izjavom da osnivaju dioničko društvo
- društvo je osnovano kada ga se upiše u sudski registar

Preuzimanje dionica

- osnivači preuzimaju dionice izjavom danom kod javnog bilježnika da osnivaju društvo i da preuzimaju obvezu uplate dionica

Uplata dionica

- dionice se uplaćuju novcem, ulaganjem stvari ili prava
- dionice se uplaćuju u novcu zakonom određenim sredstvom plaćanja na račun dioničkog društva kod financijske institucije u RH
- prije upisa društva u sudski registar mora se, ako se ulozi uplaćuju u novcu, uplatiti najmanje četvrtinu nominalnog iznosa svake dionice, a ako se dionica izdaje za viši iznos od nominalnog iznosa dionice i cijeli iznos koji prelazi njezin nominalni iznos
- ako se dionica uplaćuje dijelom u novcu, a dijelom ulogom stvari, odnosno prava, prije upisa društva u sudski registar mora se u potpunosti uplatiti i onaj dio koji se ne uplaćuje ulaganjem stvari ili prava
- prije upisa društva u sudski registar ulog u stvarima i u pravima mora se unijeti u cjelini. Vrijednost stvari, odnosno prava koje se ulaže mora odgovarati nominalnom iznosu dionice, a ako se ona izdaje za iznos koji je veći od nominalnog iznosa i tom većem iznosu.

Prijava za upis društva u sudski registar

- prijavu za upis društva u sudski registar podnose svi članovi uprave i nadzornog odbora

Sadržaj upisa

- u sudski registar upisuju se:
 - 1) tvrtka društva,
 - 2) sjedište društva,
 - 3) predmet poslovanja društva,
 - 4) visina temeljnog, odnosno odobrenog kapitala,
 - 5) dan kada je usvojen statut,
 - 6) imena i prezimena članova uprave, predsjednika i članova nadzornog odbora i njihovi jedinstveni matični brojevi građana te prebivalište,
 - 7) trajanje društva,
 - 8) ovlaštenja članova uprave za zastupanje.

II. SUKCESIVNO OSNIVANJE DRUŠTVA

- društvo se može osnovati tako da osnivači usvoje statut, preuzmu dio dionica i upute javni poziv (prospekt) za upis dionica pa se one upisuju na temelju toga poziva
- društvo je osnovano kada ga se upiše u sudski registar

Sazivanje osnivačke skupštine

- osnivačka skupština mora se održati najkasnije dva mjeseca po proteku roka za upis dionica koji je bio određen u prospektu
- osnivači društva sazivaju osnivačku skupštinu oglasom koji se mora objaviti na isti način kao što je bio objavljen i prospekt, ali tako da između zadnje objave oglasa i skupštine protekne najmanje 15 dana

Posljedice neodržavanja osnivačke skupštine

- ako se pravodobno ne održi osnivačka skupština, smatra se da osnivanje društva nije uspjelo

Podobnost skupštine da donosi odluke

- osnivačka skupština mora se održati u sjedištu društva, ako u prospektu za to nije bilo određeno neko drugo mjesto
- na osnivačkoj skupštini mora biti zastupljena većina svih dionica, a ako se dionice izdaju u više rodova, tada i većina dionica svakoga roda
- osnivačku skupštinu otvara javni bilježnik kojega na skupštinu moraju pozvati osnivači, javni bilježnik mora sastaviti popis prisutnih upisnika i preuzimatelja dionica, odnosno njihovih zastupnika i utvrditi jesu li ispunjeni uvjeti za održavanje skupštine iz prethodnoga stavka ovoga članka

PRAVNI ODNOSI IZMEĐU DRUŠTVA I DIONIČARA

- **Načelo jednakog položaja dioničara** - pod jednakim uvjetima dioničari imaju jednak položaj u društvu

Glavna obveza dioničara

- Na račun društva:
 - uplatiti iznos koji odgovara nominalnom iznosu dionice,
 - uplatiti veći iznos ako je dionica izdana za veći iznos ili
 - prenijeti stvar ili pravo na društvo ako uplaćuju dionicu ulaganjem stvari ili prava.

Isključenje dioničara zbog nepravodobne uplate dionica (kaduciranje!)

- dioničarima koji pravodobno ne uplate iznos koji se od njih traži da uplate može se preporučenim pismom dati naknadni rok s prijetnjom da će im se po bezuspješnom proteku toga roka oduzeti dionice i ono što su već uplatili; davanje naknadnog roka treba objaviti u glasilu društva

Podjela dobiti

- udjeli dioničara u dobiti određuju se odnosom nominalnih iznosa dionica
- ako ulozi u temeljni kapital nisu plaćeni u cjelini ili nisu uplaćeni za sve dionice u istome omjeru, dioničari sudjeluju u podjeli dobiti u omjeru onoga što su uplatili, ulozi učinjeni u tijeku poslovne godine uzimaju se obzir prema vremenu koje je proteklo od uplate
- statutom se može odrediti i drugačiji način podjele dobiti

Upis u knjigu dionica

- dionice koje glase na ime upisuju se u knjigu dionica društva s oznakom imena, prebivališta, odnosno tvrtke i sjedišta imatelja dionica
- u odnosu prema društvu vrijedi kao dioničar koji ima dionicu što glasi na ime samo onaj tko je upisan u knjizi dionica
- ako je netko po mišljenju društva neopravdano upisan u knjizi dionica kao dioničar, društvo može brisati upis samo onda ako je prije toga o tome obavijestio dioničara i dalo mu primjereni rok za prigovor, ako dioničar prigovori nakanjenome brisanju u roku koji mu je dan, ne može ga se brisati iz knjige dionica
- ovi propisi na odgovarajući se način primjenjuju i na privremenice
- svakome dioničaru treba na njegov zahtjev omogućiti uvid u knjigu dionica

ORGANI UPRAVLJANJA D.D.

- MONISTIČKI SUSTAV UPRAVLJANJA:
 - UPRAVNI ODBOR I GLAVNA SKUPŠTINA
- DUALISTIČKI SUSTAV UPRAVLJANJA:
 - UPRAVA, NADZORNI ODBOR I GLAVNA SKUPŠTINA
- Društvo samostalno odlučuje koji će od sustava upravljanja imati

ORGANI DRUŠTVA

UPRAVA

Sastav

- uprava se sastoji od jedne ili više osoba (direktori) čiji se broj određuje statutom
- ako se uprava sastoji od više osoba, jedna se od njih mora imenovati za predsjednika
- članom uprave može biti svaka fizička osoba koja je potpuno poslovno sposobna; u statutu se mogu odrediti uvjeti za imenovanje članova uprave
- članom uprave ne može biti osoba kažnjavana za određena kaznena djela ili kojoj je izrečena mjera sigurnosti zabrane obavljanja određenog zanimanja

Vođenje poslova društva

- uprava vodi poslove društva na vlastitu odgovornost
- ako se uprava sastoji od više osoba, članovi uprave ovlašteni su poslove voditi samo zajedno (skupno), ali statutom se može odrediti i drugačije
- u slučaju skupnog posloводства ne može se statutom odrediti da se u slučaju različitih mišljenja članova uprave smatra se da je donesena odluka za koju se odlučila manjina
- ako je broj glasova isti, odlučujući je glas predsjednika uprave

Zastupanje

- uprava zastupa društvo, u tome je ovlaštena poduzimati sve pravne radnje zastupanja u poslovima, pred sudom i drugim organima vlasti
- ako se uprava sastoji od više osoba, a statutom se drugačije ne odredi, članovi uprave ovlašteni su zastupati društvo samo skupno; za očitovanje volje prema društvu dovoljno je da je ona očitovana prema jednome članu uprave
- statutom se može odrediti da su za zastupanje ovlašteni pojedini članovi uprave sami ili zajedno s prokuristom

Ograničenje ovlasti za zastupanje i za vođenje poslova

- ovlast uprave da zastupa društvo ne može se ograničiti

Priprema i provođenje odluka glavne skupštine

- uprava je dužna da:
 1. na zahtjev glavne skupštine pripremi odluke i opće akte čije je donošenje u nadležnosti glavne skupštine,
 2. pripremi ugovore koji se mogu sklopiti samo uz suglasnost glavne skupštine,
 3. izvršava odluke koje glavna skupština donese u okviru svoje nadležnosti.

Imenovanje i opoziv članova uprave

- članove uprave i predsjednika imenuje nadzorni odbor društva najviše na vrijeme od pet godina s time da ih može ponovno imenovati, ponovno imenovanje uprave nije moguće ranije od godinu dana prije isteka njihova mandata
- nadzorni odbor može opozvati svoju odluku o imenovanju člana uprave ili njezina predsjednika kada za to postoji važan razlog; važnim razlogom naročito se smatra gruba povreda dužnosti, nesposobnost za uredno obavljanje poslova društva ili izglasavanje nepovjerenja u glavnoj skupštini društva, osim ako je to učinjeno zbog očito neutemeljenih razloga
- opoziv je valjan dok se njegova nevaljanost ne utvrdi sudskom odlukom; opozivom člana ili predsjednika uprave ne dira se u odredbe ugovora kojega su oni sklopili s društvom

Zabrana konkurencije

- član uprave ne može bez suglasnosti nadzornog odbora:
 - za svoj ili za tuđi račun obavljati poslove koji ulaze u predmet poslovanja društva,
 - ne može biti član uprave ili nadzornog odbora u drugome društvu koje se bavi poslovima iz predmeta poslovanja društva,
 - ne može u prostorijama društva obavljati poslove za svoj niti za tuđi račun,
 - ne može biti član trgovačkog društva koji osobno odgovara za obveze toga društva, ako se ono bavi poslovima iz predmeta poslovanja društva.
- ako član uprave postupi protivno zabrani iz prethodnoga stavka ovog članka, društvo može od njega tražiti da mu nadoknadi time pričinjenu štetu, umjesto toga društvo može tražiti od člana uprave da dopusti da se poslovi koje je sklopio za svoj račun smatraju poslovima sklopljenim za račun društva, a da iz poslova koje je sklopio za tuđi račun prenese društvu ono što je za to primio, odnosno da mu ustupi zahtjev za naplatu onoga što bi trebalo da primi

Izvješća nadzornom odboru

- uprava mora izvješćivati nadzorni odbor o:
 1. poslovnoj politici i o drugim načelnim pitanjima budućeg vođenja poslova,
 2. rentabilnosti poslovanja društva, a napose rentabilnosti upotrebe vlastitoga kapitala,
 3. tijeku poslova, napose prihoda i stanja društva,
 4. poslovima koji bi mogli biti od velikog značaja za rentabilnost poslovanja i za likvidnost društva.
- nadzorni odbor može zahtijevati od uprave da ga izvješćuje i o drugim pitanjima koja su od značaja za poslovanje i stanje društva
- uprava podnosi izvješće o poslovnoj politici najmanje jednom godišnje,
- izvješća se moraju sastavljati savjesno i istinito
- nadzorni odbor može u svako doba tražiti od uprave da ga izvijesti o pitanjima koja su povezana s poslovanjem društva i koja značajnije utječu na položaj društva ili se razumno može očekivati da bi na to mogla utjecati

Dužnosti uprave u slučaju gubitka, prezaduženja ili nesposobnosti za plaćanje

- ako se kod izrade godišnjih ili drugih finansijskih izvješća ili inače ustanovi da u društvu postoji gubitak u visini polovine temeljnoga kapitala društva, uprava mora odmah sazvati glavnu skupštinu društva i o tome je izvijestiti

Dužna pozornost i odgovornost članova uprave

- članovi uprave moraju voditi poslove društva s pozornošću urednog i savjesnog gospodarstvenika i čuvati poslovnu tajnu društva

NADZORNI ODBOR

Broj članova nadzornog odbora

- nadzorni odbor ima najmanje tri člana
- statutom se može odrediti i veći broj članova nadzornog odbora s time da njihov broj mora biti neparan
- najveći broj članova nadzornog odbora iznosi kod društva s temeljnim kapitalom:
 - do 12 000 000,00 kn, 9 članova,
 - do 20 000 000,00 kn, 15 članova,
 - preko 80 000 000,00 kn, 21 član.

Tko može biti član nadzornog odbora

- članom nadzornog odbora može biti fizička osoba koja je potpuno poslovno sposobna
- statutom se mogu odrediti uvjeti koje mora ispuniti osoba da bi bila imenovana u nadzorni odbor
- članom nadzornog odbora ne može biti:
 1. član uprave društva,
 2. član nadzornog odbora u deset društava,
 3. član uprave društva koje je ovisno u odnosu na dioničko društvo,
 4. član uprave drugog društva kapitala u čijem se nadzornom odboru nalazi član uprave društva,
 5. osoba koja ne ispunjava uvjete koje mora ispunjavati član uprave.

Izbor i imenovanje članova nadzornog odbora

- članove nadzornog odbora bira glavna skupština društva
- statutom se može predvidjeti da određeni dioničari imenuju određeni broj članova nadzornog odbora
- kada je tako propisano posebnim zakonom, u statutu se određuje broj članova nadzornog odbora koje biraju zaposleni
- pravo imenovanja članova nadzornog odbora mogu imati samo određeni dioničari ili svakodobni imatelji određenih dionica
 - imateljima određenih dionica može se statutom dati pravo da imenuju članove nadzornog odbora ako njihove dionice glase na ime i ako je za prijenos tih dionica potrebna suglasnost društva
 - takve dionice ne čine poseban rod dionica
 - dioničari mogu u nadzorni odbor imenovati najviše jednu trećinu članova odbora

Dužna pozornost i odgovornost članova nadzornog odbora

- članovi nadzornog odbora moraju voditi poslove društva s pozornošću urednog i savjesnog gospodarstvenika i čuvati poslovnu tajnu društva

Mandat članova nadzornog odbora

- članovi nadzornog odbora biraju se, odnosno imenuju najviše na četiri godine i mogu biti ponovno birani, odnosno imenovani

Opoziv članova nadzornog odbora

- glavna skupština može opozvati člana nadzornog odbora i prije isteka mandata za koji je izabran; za odluku o tome potrebna je većina od najmanje tri četvrtine od danih glasova, statutom se može odrediti da je za to potrebna veća većina, a može se zahtijevati i ispunjenje dodatnih pretpostavki
- imenovanoga člana nadzornog odbora može u svako doba opozvati onaj tko ga je imenovao i zamijeniti ga drugom osobom, ako više nisu ispunjene pretpostavke za imenovanje člana nadzornog odbora koje su određene statutom, glavna skupština može imenovanoga člana opozvati običnom većinom glasova

Nespojivost članstva u upravi i u nadzornom odboru društva

- član nadzornog odbora ne može biti istovremeno i član uprave, trajni zamjenik člana uprave, prokurist ni punomoćnik društva
- nadzorni odbor može najviše za vrijeme koje unaprijed odredi, ali ne više od godinu dana, neke svoje članove imenovati za zamjenike članova uprave koji nedostaju ili koji nisu u mogućnosti obavljati svoju funkciju
- nadzorni odbor tako može ponovno imenovati svoje iste članove s time da njihov mandat ne traje više od godinu dana, za vrijeme dok obavlja posao u upravi društva član nadzornog odbora ne može obavljati funkciju člana nadzornog odbora

Nadležnost nadzornog odbora

- nadzorni odbor nadzire vođenje poslova društva
- nadzorni odbor može pregledavati i ispitivati poslovne knjige i dokumentaciju društva, blagajnu, vrijednosne papire i druge stvari, u tu svrhu odbor može koristiti pojedine svoje članove ili stručnjake
- nadzorni odbor podnosi glavnoj skupštini pisano izvješće o obavljenom nadzoru
 - u izvješću dužan je posebno navesti djeluje li društvo u skladu sa zakonom i aktima društva te odlukama glavne skupštine
 - jesu li godišnja financijska izvješća napravljena u skladu sa stanjem u poslovnim knjigama društva i pokazuju li ispravno imovinsko i poslovno stanje društva te stav koji ima o prijedlogu uprave glede dobiti i pokrića gubitka u društvu
 - članovi koji se ne slažu s nekim dijelom izvješća ili s izvješćem u cjelini dužni su u pisanom obliku dostaviti glavnoj skupštini svoje primjedbe

- nadzorni odbor može sazvati glavnu skupštinu društva, on to mora učiniti kada je to potrebno radi dobrobiti društva, odluku o tome nadzorni odbor donosi običnom većinom glasova
- vođenje poslova društva ne može se prenijeti na nadzorni odbor
- statutom ili odlukom nadzornog odbora može se odrediti da se određene vrste poslova mogu obavljati samo uz suglasnost tog odbora
- odbije li nadzorni odbor dati suglasnost uprava može zatražiti od glavne skupštine da ona dade potrebnu suglasnost
- glavna skupština donosi odluku o davanju suglasnosti s većinom od najmanje tri četvrtine od danih glasova
- statutom se može odrediti da je za to potrebna veća većina, a može se zahtijevati i ispunjenje dodatnih pretpostavki

UPRAVNI ODBOR

- Statutom se može odrediti da društvo umjesto uprave i nadzornog odbora ima upravni odbor. (čl. 272.a)
- Upravni odbor sastoji se od najmanje tri člana. Statutom se može odrediti da upravni odbor ima više članova. Kad je zakonom određeno da u nadzornom odboru mora biti predstavnik radnika, to vrijedi i za predstavnika radnika u upravnom odboru.
- U pogledu svojstava osoba koje mogu biti izabrane za članove upravnog odbora na odgovarajući se način primjenjuju odredbe koje se odnose na izbor članova uprave društva

- UO vodi poslove društva, postavlja osnove za poslovanje poduzeća, nadzire vođenje poslova društva i zastupa društvo prema izvršnim direktorima društva (čl.272.h)
- Utvrđuje načela i ciljeve poslovne politike iz predmeta djelatnosti društva te nadzire vođenje poslovanja poduzeća
- Kada UO zastupa društvo u odnosu na izvršne direktore, u tome ne može sudjelovati nitko od izvršnih direktora

UPRAVNI ODBOR I IZVRŠNI DIREKTORI

- UO imenuje jednog ili više izvršnih direktora i/ili njihovih zamjenika koji su statusno-pravno članovi UO, s time da većina članova UO moraju biti neizvršni direktori;
- Izvršni direktori operativno vode poslove društva. Ako je uz glavnog izvršnog direktora imenovano više izvršnih direktora, oni su ovlašteni voditi poslove skupno;
- Ono što u ZTD-u vrijedi za članove uprave glede vođenja poslova društva i povezanih društava na odgovarajući se način odnosi i na ovlasti, obveze i odgovornost neizvršnih direktora;
- Ako se statutom društva ne odredi drugačije, UO može svojom odlukom u svako doba opozvati imenovanje izvršnih direktora i bez važnog razloga.

- U vođenju poslova društva izvršni direktori moraju poštivati naloge i ograničenja koje im postave skupština društva, UO, statut i poslovnik o radu izvršnih direktora;
- Smatra se da izvršni direktori ne postupaju protivno obvezi o načinu vođenja poslova društva ako se pri donošenju poduzetničke odluke može na temelju vjerodostojnih informacija razumno pretpostaviti da su dotične odluke za dobrobit društva
- UO (i/ili statut) može utvrditi da se za određene poslove, izvršne odluke ili mjere mora ishoditi prethodna suglasnost UO, ali ne tako da se pretjerano sputa operativno posloводство;

GLAVNA SKUPŠTINA

Ostvarivanje prava dioničara

- ako zakonom nije drugačije određeno, dioničari u poslovima društva svoja prava ostvaruju na glavnoj skupštini
- članovi uprave i nadzornog odbora moraju sudjelovati u radu glavne skupštine

Nadležnost glavne skupštine

- glavna skupština odlučuje u pitanjima koja su izričito određena zakonom i statutom društva, a osobito o:
 1. izboru i razrješenju članova nadzornog odbora, osim ako ih se ne imenuje u taj odbor
 2. upotrebi dobiti
 3. davanju razrješnice članovima uprave i nadzornog odbora
 4. imenovanju revizora društva
 5. izmjenama statuta
 6. povećanju i smanjenju temeljnoga kapitala društva
 7. imenovanju revizora za ispitivanje radnji obavljenih u osnivanju društva ili radnji vođenja poslova društva
 8. prestanku društva

Sazivanje glavne skupštine

- glavnu skupštinu mora se sazvati u slučajevima određenim zakonom i statutom, kao i uvijek onda kada to zahtijevaju interesi društva
- glavnu skupštinu saziva uprava koja o tome odlučuje običnom većinom glasova
- sazivanje glavne skupštine objavljuje se u glasilu društva, odluka o sazivanju glavne skupštine mora sadržavati tvrtku i sjedište društva, vrijeme i mjesto održavanja glavne skupštine i uvjete koji se moraju ispuniti za sudjelovanje u glavnoj skupštini te za korištenje pravom glasa
- ako u statutu nije drugačije određeno, glavna skupština se održava u sjedištu društva, kotiraju li dionice društva na burzi, glavna skupština se, ako statutom nije drugačije određeno, može održati i u sjedištu burze

Sazivanje glavne skupštine na zahtjev manjine

- glavnu skupštinu mora se sazvati ako to u pisanom obliku zatraže dioničari koji zajedno imaju udjele u visini od dvadesetoga dijela (1/20 ili 5%) temeljnoga kapitala društva i navedu svrhu i razlog sazivanja te skupštine, zahtjev treba uputiti upravi, statutom se može odrediti da to pravo imaju i dioničari koji zajedno imaju udjele koji su manji od onih propisanih u ovome stavku
- ne udovolji li se njihovom zahtjevu, sud može ovlastiti dioničare koji su postavili zahtjev da sami sazovu glavnu skupštinu, odnosno da objave predmet odlučivanja na toj skupštini, sud može istovremeno imenovati predsjednika glavne skupštine

Rok za sazivanje glavne skupštine

- glavnu skupštinu mora se sazvati najmanje mjesec dana prije dana njezina održavanja

Objava dnevnog reda

- dnevni red glavne skupštine objavljuje se u glasilu društva zajedno s pozivom na skupštinu
- na glavnoj skupštini ne može se odlučivati o točkama dnevnoga reda koje nisu valjano objavljene

Zapisnik i pravo na obavještenost

Popis sudionika na glavnoj skupštini

- na glavnoj skupštini mora se sastaviti popis svih prisutnih i zastupanih dioničara te njihovih zastupnika uz navođenje imena, prezimena i prebivališta kao i nominalnog iznosa svake od zastupljenih dionica i uz navođenje njezina roda
- popis treba napraviti na temelju predloženih isprava o dionicama, potvrde o dionicama, odnosno na temelju punomoći za zastupanje dioničara na glavnoj skupštini
- popis treba ostaviti na uvid svim sudionicima glavne skupštine prije prvoga glasovanja, potpisuje ga predsjednik glavne skupštine

Pravo dioničara da budu obaviješteni

- uprava mora na glavnoj skupštini dati svakome dioničaru na njegov zahtjev obavještenja o poslovima društva, ako je to potrebno za prosudbu pitanja koja su na dnevnome redu, obveza davanja obavještenja odnosi se i na pravne i poslovne odnose društva s povezanim društvima

Pravo glasa

Kvorum

- statutom se može odrediti da je za donošenje odluka potrebna određena zastupljenost dioničara na glavnoj skupštini

Načelo obične većine

- na glavnoj skupštini odluke se donose većinom danih glasova (obična većina), ako se zakonom ili statutom ne odredi da je za to potrebna neka veća većina ili se zahtijeva i ispunjenje dodatnih pretpostavki

Pravo glasa

- pravo glasa ostvaruje se prema nominalnim iznosima dionica
- statutom se pravo glasa može ograničiti tako da pojedini dioničar ne može imati više od određenog najvećeg broja glasova ili postotka od svih glasova
- pravo glasa stječe se potpunom uplatom uloga
- dioničar može pravo glasa u glavnoj skupštini ostvariti i preko punomoćnika, punomoć se mora dati u pisanom obliku i treba ju predati društvu i ono je zadržava na čuvanju način glasovanja određuje se statutom

Isključenje prava glasa

- nitko ne može ostvarivati pravo glasa za sebe ni za nekoga drugoga kada se odlučuje o tome da li da mu se dade razrješnica, o njegovu oslobođenju od odgovornosti ili o zahtjevu kojega društvo ima prema njemu
- ništav je ugovor kojim se dioničar obvezuje da će glasovati po uputama društva, uprave ili nadzornog odbora društva ili po uputama ovisnoga društva
- ništav je i ugovor s kojim se dioničar obvezuje da će glasovati za svaki prijedlog uprave ili nadzornog odbora društva

IZMJENA STATUTA

Odluka glavne skupštine

- statut se može izmijeniti odlukom glavne skupštine, glavna skupština može ovlastiti nadzorni odbor da izmijeni statut samo ako se radi o usklađivanju njegova teksta
- za odluku glavne skupštine o izmjeni statuta potrebno je da se za nju dadu glasovi koji predstavljaju najmanje tri četvrtine temeljnog kapitala zastupljenoga na glavnoj skupštini pri odlučivanju o statutu, statutom se može odrediti da je za to potrebna veća većina, a može se zahtijevati i ispunjenje dodatnih pretpostavki
- ako bi izmjenom statuta došlo do promjene dotadašnjeg odnosa među rodovima dionica na štetu nekoga roda dionica, za donošenje odluke potrebna je suglasnost dioničara onoga roda dionica na čiju se štetu treba izmijeniti statut, ti dioničari daju suglasnost u obliku posebne odluke

Suglasnost dioničara

- odluka kojom se dioničarima stavljaju dodatne obveze može se donijeti samo uz suglasnost svih dioničara na koje se to odnosi
- isto vrijedi i za odluku kojom je za prijenos dionica koje glase na ime i privremenica potrebna suglasnost društva

PRESTANAK

Razlozi za prestanak društva

- 1) istek vremena određenog u statutu, ako je društvo bilo osnovano na određeno vrijeme
- 2) odluka glavne skupštine koja se mora donijeti s glasovima koji predstavljaju najmanje tri četvrtine temeljnog kapitala zastupljenog na glavnoj skupštini društva pri donošenju odluke, ako se statutom za to ne traži veća većina ili ispunjenje dodatnih pretpostavki
- 3) pravomoćna odluka trgovačkog suda na čijem se području nalazi sjedište društva upisano u sudskom registru kao isključivo nadležnog, kojom se utvrđuje da je upis društva u sudski registar bio nezakonit
- 4) pripajanje društva drugom društvu i spajanje s drugim društvom
- 5) pravomoćna odluka suda kojom se odbija otvaranje stečajnog postupka zbog nemogućnosti da se iz stečajne mase pokriju troškovi stečajnog postupka
- 6) provođenje stečajnog postupka
- 7) ukidanje društva
 - odluka o prestanku društva objavljuje se u „Narodnim novinama“ RH

Potreba provođenja likvidacije

- ako se nad društvom ne otvori stečajni postupak, provodi se likvidacija društva